

Asia: VN/25712/2022

Valtioneuvoston asetus alueellisesta kuljetustuesta vuosina 2023–2025

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Alueellinen kuljetustuki on ollut Itä- ja Pohjois-Suomelle tärkeä tukimuoto, jolla on kompensoitu Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asuttujen alueiden pk-yritysten pitkistä kuljetusmatkoista aiheutuneita lisäkustannuksia. Imatran seutu ei ole aiemmin ollut tuen piirissä. Muuttunut geopoliittinen tilanne heikentää rajaseudun elinvoimaa entisestään ja on erittäin perusteltua, että Imatran seutu nousee myös kuljetustuen piiriin. Tukirahoituksen riittävyys ja pitkäjänteisyys vaikuttavat merkittäväällä tavalla monien alueen tuotannollisten yritysten toimintaedellytyksiin ja kannattavuuteen. Tuen jatkuvuus on varmistettava myös vuoden 2025 jälkeiselle ajalle.

Liikennöinnin estyminen Saimaan kanavalla on tarkoittanut sitä, että alueen vientiyritykset ovat joutuneet hakemaan vaihtoehtoisia logistiikkaväyliä. Tilanteen haasteellisuutta on entisestään lisännyt polttoainekustannusten nousu. Toimintaympäristön muutos vaikuttaa monen yrityksen kuljetuskustannuksiin ja kannattavuuteen.

Muuttuneessa tilanteessa tukea tulee laajentaa Saimaan kanavaa kuljetuksiin käyttäneisiin yrityksiin. Se, etteivät kuljetukset Saimaan kanavalla ole mahdollisia, vaikuttaa vientiyritysten ohella myös monien tuontiraaka-aineista riippuvaisten tuotannollisten yritysten toimintaan. Alueellisen kuljetustuen tulee olla kaksisuuntaista ts. tuen myöntäminen tulee olla mahdollista myös yritysten tuotannossaan tarvitsemien raaka-aineiden ja puolivalmisteiden kuljetuskustannusten nousun kompensoimiseksi. Tätä puoltaa vahvasti myös se, että Itäisen Suomen elinvoiman vahvistamiseksi syksyllä 2022 laaditussa valtiosihteerityöryhmän selvityksessä todettiin, että alueellista kuljetustukea laajennetaan, sekä käynnistetään selvitys uuden, raaka-ainekuljetuksiin keskittyvän alueellisen väliaikaisen kuljetustuen käyttöönottamiseksi.

Muutos olisi myös kuljetustuen tarkoituksen ja asetustekstin mukainen, sillä tuen myöntämisen yleisiksi edellytyksiksi on asetuksen 3 §:ssä määritelty pienten ja keskisuurten jalostusyritysten tuotteiden Suomessa tapahtuva kuljetus. Tuontikuljetusten kustannuksiin kohdistuva tuki täyttää

tuen myöntämisen perusteet kompensoiden jalostusyritysten sijainnista aiheutuvia ylimääräisiä kustannuksia.

Lisäksi kuljetustukeen osoitettavien myöntövaltuuksien tulee olla valtion budjetissa riittävät suhteessa äkillisesti muuttuneen toimintaympäristön aiheuttamiin lisäkustannuksiin yrityksille. Tavoitteena on oltava tuotannollisten yritysten kilpailukyvyn ja toiminnan jatkuvuuden turvaaminen koko maan laajuisesti, myös yrityksille, jotka sijaitsevat kaukana toimivista tuonti- ja vientisatamista.

Holtari Jami
Etelä-Karjalan liitto